

PODSTAWOWE ZASADY DOBORU PIEŚNI W LITURGII MSZALNEJ

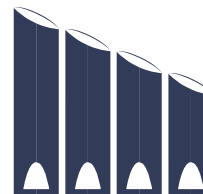
Modlitwa powszechna (2)

Reforma liturgiczna Soboru Watykańskiego II przywróciła modlitwę powszechną po homilii. Dokument rzymski *De oratione communi seu fidelium* podaje dokładne zasady dotyczące jej wprowadzenia. Podobnie precyzuje je OWMR w nr 69-71. Warto przytoczyć nr 71: „*Kapłan celebrujący kieruje modlitwą, stojąc w miejscu przewodniczenia. Rozpoczyna ją krótką zachętą, w której wzywa wiernych do modlitwy oraz wypowiada modlitwę na zakończenie. (...) Wezwania wygłasza diakon lub kantor lub lektor lub inny wierny świecki, stojący przy ambonie lub innym odpowiednim miejscu. Lud zaś, stojąc przylączy się do modlitwy albo poprzez wspólne wezwanie wypowiedane po każdej intencji, albo przez modlitwę w milczeniu*”. Z powyższego zapisu wynika kilka praktycznych wskazówek. Wprowadzenie i zakończenie modlitwy powszechnej należy do głównego celebransa. Należy o tym pamiętać zwłaszcza w mszach koncelebrowanych. Intencje podaje diakon lub kantor lub lektor albo ktoś ze świeckich. Odpowiedź ludu powinna być wspólna albo powinni zachować milczenie. Wydaje się, że zacytowany tutaj tekst nie mówi nic o śpiewie, ale skoro wymienia kantora jako jednego z podających intencje czyli zakłada również ich śpiewanie. Na temat śpiewu wypowiada się instrukcja Inter Oecumenici – Instrukcja Kongregacji Kultu Bożego o należytych wykonywaniu Konstytucji o Liturgii Świętej z 26.09.1964 r. W numerze 56 „O modlitwie powszechnej czyli wiernych” znajduje się zapis: „*Intencje czyli wezwania może śpiewać diakon lub kantor, czy też odpowiedni ministrant...*” Na temat śpiewu wypowiada się również Instrukcja KEP o muzyce kościelnej (19): „*Wezwania modlitwy powszechnej mogą być śpiewane przez diakona, kantora lub inną osobę. W przypadku czytanych intencji można śpiewać samo wezwanie z aklamacją. Zaleca się śpiew końcowej modlitwy*”. Jest mowa o śpiewie intencji, jak również końcowej modlitwy.

Podsumowując, intencje modlitwy powszechnej mogą być śpiewane (dokumenty ten sposób stawiają na pierwszym miejscu) oraz dopuszczalne jest również ich recytowanie. Z przykrością trzeba zauważyć, że ten drugi sposób stał się niestety normą w praktyce naszych wspólnot parafialnych i nie tylko. Również sposób odczytywania ich pozostawia wiele do życzenia. Modlitwę powszechną odmawia się w Mszach z udziałem ludu, można ją opuścić w Mszach bez udziału ludu. Należy również pamiętać, że wezwań ma być nie mniej niż 4 a nie więcej niż 6 (Wskazania Episkopatu Polski po ogłoszeniu nowego OWMR). Nie wolno w miejscu modlitwy powszechnej odmawiać innych modlitw jak *Pod Twoją obronę*.

Pozostaje kwestia omówienia melodii modlitwy powszechnej. Trzeba oczywiście pamiętać, że nie każdy tekst modlitwy wiernych, który mamy dostępny w różnych opracowaniach nadaje się do śpiewania. Teksty tam zawarte wymagają przerezagowania, aby miały odpowiedni logiczny podział (dwu-, trzy a nawet czteroczęściowy) oraz charakter błagalny. Nowe wydanie Mszału Rzymskiego z 2002 r. podaje 11 różnych schematów modlitwy powszechnej (Missale Romanum, s.1259-1269). W następnym numerze *Materiałów* zostaną omówione melodie modlitwy powszechnej.

Opracowano na podstawie: Instrukcja KEP o muzyce kościelnej (2017), OWMR, Poznań 2004; J. Nowak, *Komentarz do Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego*, Poznań 2023; I. Pawlak, *Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II światło dokumentów Kościoła*, Lublin 2000; *Psallite Domino Sapienter*, wyd.IV, Opole 2017; M. Zachara, *Msza święta: Liturgiczne ABC*, Warszawa 2018.

Diecezjalne Studium
Organistowskie w Rzeszowie

Materiały formacyjne dla organistów

Marzec 2024

Drodzy Duszpasterze i Organiści!

Bardzo dziękuję wszystkim, którzy wzięli udział w Wielkopostnym Dniu Skupienia dla Organistów naszej Diecezji. Podczas dnia skupienia została podjęta tematyka harmonizacji odpowiedzi mszalnych oraz zaprezentowane opracowanie nutowe odpowiedzi mszalnych autorstwa ks. dra Lucjana Dyki. Wszelkie informacje dotyczące tego wydania, możliwości zakupu są podane na stronie naszego studium.

W bieżących *Materiałach* umieszczamy melodię hymnu ku czci św. bp Józefa Sebastiana Pelczara: *Synu przemyskiej krainy*. Autorem melodii i harmonizacji jest ks. I. Pawlak. Opracowanie pochodzi ze zbioru *Wybrane hymny na jutrznię i nieszpory*, Warszawa-Lublin 2012, opracowane przez s. J. M. Bujalską i s. Monikę Dolores Nowak ze Zgromadzenia Sióstr Uczennic Boskiego Mistrza. Dziękujemy Siostram za wyrażenie zgody na umieszczenie w naszych *Materiałach* tego hymnu.

Druga z propozycji to aklamacja *Chwała Tobie, Słowo Boże* w opracowaniu Tomasza Orkiszewskiego, dzięki którego uprzejmości możemy zamieszczać materiały nutowe pochodzące z kwartalnika *Muzyka w Liturgii* wydawanego przez wydawnictwo muzyczne *Polihymnia*.

W *Podstawowych zasadach doboru pieśni w liturgii mszalnej* zostały omówione dalsze zagadnienia związane z *Modlitwą powszechną*.

DSORZYSZOW.PL

Poprzednie numery *Materiałów* są dostępne na stronie internetowej Studium www.dsorzyszow.pl. Zapraszamy także do obserwowania strony Studium na Facebooku.

FACEBOOK DSO

Chwała Tobie Słowo Boże

m.: T. Orkiszewski
Muzyka w Liturgii, Rok VI, nr 1 (18) 2001, s. 12.

Sopran

Alt

Tenor

Bas

Chwa - ła To - bie Sło - wo Bo - że,

Chwa - ła To - bie

Chwa - ła To - bie Sło - wo Bo - że, chwa - ła To - bie

S

A

T

B

Chwa - ła To - bie Sło - wo Bo - że,

chwa - ła To - bie Sło - wo Bo - że.

Sło - wo Bo - że, Sło - wo Bo - że.

chwa - ła To - bie Sło - wo Bo - że.

werset

S

Synu przemyskiej krainy

m. i harm.: ks. Ireneusz Pawlak

1. Sy - nu prze - my - skiej kra - i - ny, Ma - ry - i wier - ny czci - cie - lu,

przed Jej o - bra - zem w Le - żaj - sku przez ma - tkę o - fia - ro - wa - ny.

A - men.

2 Umiłowawszy kapłaństwo,
Stolicy świętej oddany,
Nie szczędząc pióra i słowa,
Dusz przewodnikiem się stałeś.

3 Święty biskupie Józefie,
Umiłowany patronie,
Wypraszać sługom ołtarza
Wierność i świętość kapłańską.

4 Oręduj też dziś za nami
Przed tronem Polski Królowej,
Byśmy duchową świątynię
Dla Boga w sercu wznosili.

5 Niech będzie Bóg uwielbiony
W Najświętszym Sercu Jezusa,
Z którego łaskę świętości
Zaczerpnął Józef Sebastian. Amen.